สมใจ ไข่แก้ว 2548 : การประเมินศักยภาพและความต้องการในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ชุมชนบ้านบางปรุ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาการจัด การป่าไม้ ภาควิชาการจัดการป่าไม้ ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิพักตร์ จินตนา, Ph.D. 132 หน้า

ISBN 974-9831-60-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพของชุมชนบ้านบางปรุจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการ จัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหา และอุปสรรคของชุมชนใน การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อเสนอแนะแนวทางเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ ชุมชน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในชุมชนที่ศึกษา จำนวน 85 ครัวเรือน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำบลคลองศก จำนวน 24 ราย วิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ประเมินศักยภาพของชุมชนโดยใช้สมการถ่วงน้ำหนัก

ผลการประเมินศักยภาพของชุมชนบ้านบางปรุ พบว่า ชุมชนมีศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยว เชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยมีแนวโน้มคะแนนของประชาชนทั่วไป (1.87) ต่ำกว่า คะแนนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (2.07) เล็กน้อย และเมื่อพิจารณาปัจจัยบ่งชี้ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศแล้วปรากฏว่า ปัจจัยที่มีคะแนนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านพื้นที่ รองลงไป ได้แก่ ปัจจัยด้านกิจกรรมและ กระบวนการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและปัจจัยด้านการจัดการเป็น การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามลำดับ

ส่วนผลการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มตัวอย่างใน ชุมชน พบว่า ชุมชนมีความต้องการร่วมกำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการคำเนินงานให้เป็นไปตาม เป้าหมายมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ต้องการร่วมรับทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการคำเนินงาน ต้องการเข้าร่วมจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรภายในท้องถิ่นจัดกิจกรรมสนับสนุนการท่องเที่ยว ตามลำคับ

สำหรับแนวทางเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ ควรเข้ามาสนับสนุนในค้านต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การอบรมในค้านการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว การตลาด การบริการ ค้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งขืน ต่อไป

to why

ลายมือชื่อประชานกรรมการ

22 | D. v | 48

ลายนื้อชื่อบิสิต

Somjai Khaikaew 2005: Ecotourism Potential and Needs Assessment of Ban Bang Pru,

Changwat Surat Thani. Master of Science (Forestry), Major Field: Forest Management, Department

of Forest Management. Thesis Advisor: Assistant Professor Vipak Jintana, Ph.D. 132 pages.

ISBN 974-9831-60-8

The objective of this research was to assess ecotourism potential and needs of Ban Bang Pru

community, Changwat Surat Thani. Status of problems and obstacles related to ecotourism development

were surveyed. The respondents consisted of 85 household representatives in Ban Bang Pru and 24

government service officers in Tambol Klong Sok. They were interviewed using structured questionnaires.

Data were analyzed and presented in terms of percentages and arithmetic means. Ecotourism potential of

the community was assessed by a weighting score technique.

The results revealed that Ban Bang Pru community has a moderate ecotourism potential. Level of

score calculated from the household representatives was 1.87, which was slightly lower than the score

calculated from the government officers. Regarding the factors relevant to ecotourism management,

location of the resource was found to be the most important factor (highest score level) followed by tourism

activity, facilitating the natural study tour, local people participation, and management factors for

sustainable tourism, respectively.

The respondents from the community expressed the most demand to be involved in the processes

of guideline-making and improvement for the appropriate ecotourism. They also wanted to know the

situations of problems and obstacles concerning the ecotourism in the community. Finally, they expressed

their demand for establishment of a local organization to support the tourism.

In order to strengthen the community potential the respondents stated that the government service

officers should play an important facilitating role in local ecotourism development. Education on ecosystem

diversity and ecotourism should be provided to the local community. Training for management of the

tourism resources, marketing, and services should be given. These shall be beneficial to the local

community and support the sustainable ecotourism development.

Sanjai Khaikean V- Linkun 22 04 05

Student's signature Thesis Advisor's signature